

København, december 2017

Til Kulturudvalgets medlemmer

Interessenetværket Specialmedierne sender hermed materiale forud for netværkets foretræde i Kulturudvalget 10. januar 2018.

Materialet indeholder tre bilag med Specialmediernes holdninger og ønsker til et nyt medieforlig og mediestøttesystem.

1. Generelle input til nyt medieforlig- og støtte
2. Forslag til erstatning for ejerskabskriteriet
3. Puljen til fritstående netmedier

Vi ser frem til at uddybe vores synspunkter og drøfte dem med Udvalget i januar.

På vegne af Specialemedierne

Rasmus Nielsen

Formand for Interessenetværket Specialemedierne
Udgiver og bestyrelsesformand Altinget og Mandag Morgen

Interessenetværket for Specialmediernes input til nyt medieforlig- og støtte

Dette baggrundspapir indeholder Interessenetværket for Specialmediernes inputs til et nyt medieforlig og mediestøttesystem.

Generelle holdning

Specialmedierne opfordrer til at afskaffe den ulige konkurrence mellem statslige medier og momsfrie dagblade på den ene side og specialmedier på den anden. Det kommende medieforlig bør – i lyset af en rivende teknologisk udvikling – bidrage til at skabe lige vilkår for de indbyrdes konkurrerende medieformer.

Lempet ejerskabskriterie

I dag må en organisation højst eje to tredjedele af et medie (Mediestøttelovens §3, stk. 4) Det er uhensigtsmæssigt, fordi det kan forhindre udvikling og udbredelse af vigtige samfundsmedier, ligesom det stiller sammenlignelige medier forskelligt - kun som følge af ejerforhold. Vi opfordrer til, at politikerne afskaffer ejerskabskriteriet. Årligt vil det skønsmæssigt koste samfundet under 10 mio. kr.¹ – og for dette beløb vil man få flere demokratioplysende medier samt en mere retfærdig støtteordning. Fordi man er en organisation, der fremmer bestemte formål, har erfaringen vist, at man sagtens kan udgive seriøse, uafhængige medier, der udgiver vigtigt stof om samfundsudviklingen og som vinder fagets egne hæderspriser.

For at sikre armslængde mellem udgiver (ejer) og mediet kan vi anbefale en tilføjelse til mediestøttelovens, §3, et nyt punkt 4, der erstatter det gamle punkt 4. Tilføjelsen kunne hedde: " *hvis det udgives af en organisation, har et udgivelsesgrundlag, der sikrer, at mediet er redigeres uafhængigt af ejerne.*"

Interessenetværket for Specialmediernes input:

1. Afskaf det firkantede ejerskabskriterium – det koster under 10 mio. kr. årligt og vil sikre flere seriøse stemmer i demokratiet.
2. Udviklingen går i retning af nichemedier. Derfor bør indholdskriteriet opblødes og tilføje fx forskning og teknologi, og at medier derefter blot skal efterleve to ud af fire kriterier.
3. Public service puljen skal udvides markant – både i økonomi og så skrevne medier omfattes.

¹ Demokratistøtte Fremtidens offentlige mediestøtte (2011: 105-114) <https://slks.dk/fileadmin/publikationer/Rapporter/Demokratistoette.pdf>

Opblødning af kravet om kultur i indholdskriterierne

I dag skal støtteberettigede medier ifølge lovens §3, stk. 7 i det redaktionelle stof primært behandle politiske, samfundsrelaterede og kulturelle temaer. Det er efter Specialmediernes opfattelse for bredt et krav i en tid, hvor den teknologiske udvikling af brugerinteresserne kalder på nichemedier med særligt fokus. Vi opfordrer derfor til at man at indføre et ekstra kriterie om forskning og teknologi. Foruden dette opfordrer vi også til at det redaktionelle stof kun skal dække minimum to af de fire kriterier, så ordlyden bliver: *"i det redaktionelle stof behandles minimum to emner indenfor politiske, samfundsrelaterede, kulturelle og/eller forsknings og teknologiske temaer."*

Det vil ikke føre til en skov af nye støtteberettigede medier, men forebygge de nuværende, kunstige krumspring, hvor f.eks. forsknings- og tekniske medier af høj kvalitet tvinges til at tilføje kulturelt stof, selv om det ikke efterspørges af læserne. Det er vurderingen, at en sådan ændring på kort sigt ikke vil føre til et væsentligt øget træk på mediestøtten.

At public service-puljen ændres, så flere skrevne medier kan byde ind på opgaver fra statslige medier.

Der er bred enighed om at Public Service-puljen skal udvides markant, så flere private medier og producenter kan få adgang til offentlig støtte til demokratioplysende stof, der ikke alene ville kunne blive fremstillet på rent kommercielle vilkår. Specialmedierne lægger stor vægt på denne modernisering og anbefaler:

1. At Puljen øges signifikant og midlerne tages eventuelt fra licensmidlerne/DR-budgettet.
2. Såvel tv, radio som skrevne projekter kan søge.
3. At Public Service-puljen som nævnt udvides markant og deles i to:
  - a. Filmpuljen: Administreres af Filminstituttet, formål stort set som i dag. Budget som i dag - under halvdelen af den samlede budgetramme.
  - b. Mediepuljen: Administreres af Medienævnet (og udgør den største del af den samlede pulje), skal kunne søges til større projekter (ad 1-3 år) inden for faktaindhold/journalistisk demokratioplysning - platformsuafhængigt, dvs. kan være skrift, radio og tv/video. Skal have et medie knyttet til sig, enten ansøgers eget eller en mediepartner. Medie defineres som være omfattet af Loven om mediestøtte (hovedpuljen).
4. Af puljen anvendes mindst 70 pct. på indhold, der er faktabaseret og omhandler politiske, samfundsmæssige og/eller kulturelle emner. En mindre del kan anvendes til dansk drama og anden fiktion.

5. Projekter støttes normalt med op til 65 pct., men kan i enkelte tilfælde næsten fuldfinansieres af den offentlige støtte, især når de retter sig mod børn og unge.
6. Projekter skal have et medie tilknyttet til sig – ansøgers eget eller en samarbejdspartner. Mediet kan være tv, radio, internet eller print, hvorved platformsneutraliteten fremmes.

Det giver ingen mening i public service-definitionen at skelne mellem tv, radio og det skrevne ord. Tekst kan naturligvis være lige så demokratioplysende som billeder og lyd – ja, ofte mere relevant for argumenterne i folkestyret.

En omlægning af public service-puljen med markant flere ressourcer og en opdeling til en Filmpulje og en Mediepulje, vil balancere styrken mellem statslige og private medier, og den vil fremme pluralismen og udbredelsen af skrevne, internetbaserede medier, som teknologisk er på vej frem, og som brugerne, især unge, efterspørger. Samtidig vil det betyde en markant forhøjelse ift. demokratioplysning.

Andre forslag

Forslag	Forklaring
1. Bladpuljen: Støtte på minimum samme niveau	Bladpuljen, der ved det seneste medieforlig blev reduceret til 20 mio. kr., er en væsentlig forudsætning for mange udgivelsen af en række blade, der udgives af ideelle og almennyttige foreninger. Post Nord afskaffelse af adresseløse forsendelser 2018, vil betyde en meget kraftig forøgelse af distributionsudgifterne for disse blade – og derfor er distributionsstøtten fortsat af stor betydning.
2. Bladpulje: Kunne søge innovationspulje i forbindelse med fremtidig digital udgivelse	Der bør enten afsættes en pulje til støtte til digitalisering af blade i Bladpuljen – eller også skal disse kunne søge udviklingsmidler fra innovationspuljen, selv om de ikke opfylder de gældende regler. Vælges den sidste løsning, bør puljen øges.
3. Innovationspuljerne: Ikke forbrugte midler overføres til kommende år	Vi anbefaler, at eventuelle ikke-forbrugte midler i innovationspuljerne overføres til næste finansår, hvilket giver øget fleksibilitet. Det betyder også, at tilbageførte midler fra projekter, som ikke gennemføres, bliver i ordningen.

Forslag til erstatning af ejerskabskriteriet

Vi er hos Specialmedierne helt enige i, at mediestøtten er til for at sikre en stærk publicisme i Danmark og derfor målrettes medier, der bidrager til samfundsdebatten med selvstændig, upartisk journalistisk indhold. Vi mener også, at betingelserne skal hindre, at støtten går til politisk kommunikation, der har til formål at påvirke den offentlige debat i en bestemt politisk retning.

Vi er imidlertid ikke enige i, at Ejerskabskriteriet er den rigtige vej til at undgå dette, idet der findes organisationsejede medier, der fungerer uafhængigt af politiske interesser hos ejeren. Mange af disse medier har en væsentlig demokratisk rolle at spille i mediebilledet, idet de bidrager med dyb viden på samfundsvæsentlige områder, som behandles på professionel journalistisk vis med relevans langt ud over medlemsskaren hos den ejende organisation. Omvendt kan man sagtens forestille sig delte ejerskaber, hvor mediet stadig er stærkt styret af politiske interesser.

De organisationsejede medier, der ikke fungerer frit eller som alene henvender sig til en begrænset målgruppe, mener vi i høj grad sorteres fra i de øvrige betingelser for opnåelse af tilskud for nyhedsmedier (§3, stk. 2) Bl.a. kravet om selvstændigt medie med ansv. redaktør (stk.2,1), kravet om henvendelse til en bred kreds af brugere (Stk. 2,3), kravet om redaktionelt indhold inden for et bredt emneområde (Stk.2, 6) og kravet om redaktionelt fokus på politiske, samfundsrelaterede og kulturelle emner (stk. 2,7)

Vi foreslår derfor, at ejerskabskriteriet tages ud af betingelserne. Som en ekstra sikring mod brug af mediestøtten til politisk eller organisatorisk styret kommunikationsarbejde, foreslår vi, at man i stedet arbejder med et kriterie om et udgivelsesgrundlag, der sikrer, at mediet redigeres uafhængigt af ejerne. Årligt

 vil det skønmæssigt koste samfundet under 10 mio. kr.¹ – og for dette beløb vil man få flere demokratioplysende medier samt en mere retfærdig støtteordning.

I dette udgivelsesgrundlag kan der stilles krav om følgende:

- Mediet ledes af den ansvarshavende chefredaktør, som træffer den endelige beslutning om mediets indhold. (jvf. Medieansvarsloven kapitel 2, stk. 2)
- Den ansvarshavende redaktør må ikke være ansat direkte under eller referere til forenings-/organisationens politisk valgte ledere.
- Redaktionen fungerer uafhængigt af politiske og organisatoriske interesser
- Mediets leder skrives af medlemmer af redaktionen under chefredaktørens ansvar
- Mediets indhold redigeres ud fra journalistiske kriterier og med modtagerfokus frem for afsenderfokus
- Mediet kan rette et kritisk lys indad i organisationen.
- Indhold fra organisationen og dennes politikere markeres tydeligt som sådan, og tæller ikke som redaktionelt indhold.
- Mediet lever i øvrigt op til Medieansvarsloven

---

¹ Demokratistøtte Fremtidens offentlige mediestøtte (2011: 105-114) <https://slks.dk/fileadmin/publikationer/Rapporter/Demokratistoeette.pdf>

Puljen til fritstående netmedier

De fritstående netmedier opfordrer til, at puljen til fritstående netmedier sættes op til indtil videre 15 mio. kr. årligt fra de nuværende 6 mio. kr.

De fritstående netmedier, der i 2018 må dele puljen på 6 mio. kr., er: Altinget, Avisen.dk [herunder Ugebrevet A4], Føjeton, Globalnyt, Magasinet F5, Netavisen Pio, Version2, Danwatch, Zetland og Økonomisk Ugebrev.

Til sammenligning modtager Kristeligt Dagblad og Information hvert år uændret henholdsvis 29 og 25,5 mio. kr. fra deres pulje. Omsætningsmæssigt er Kristeligt Dagblad, Information og Altinget omtrent lige store [120 mio. kr./år].

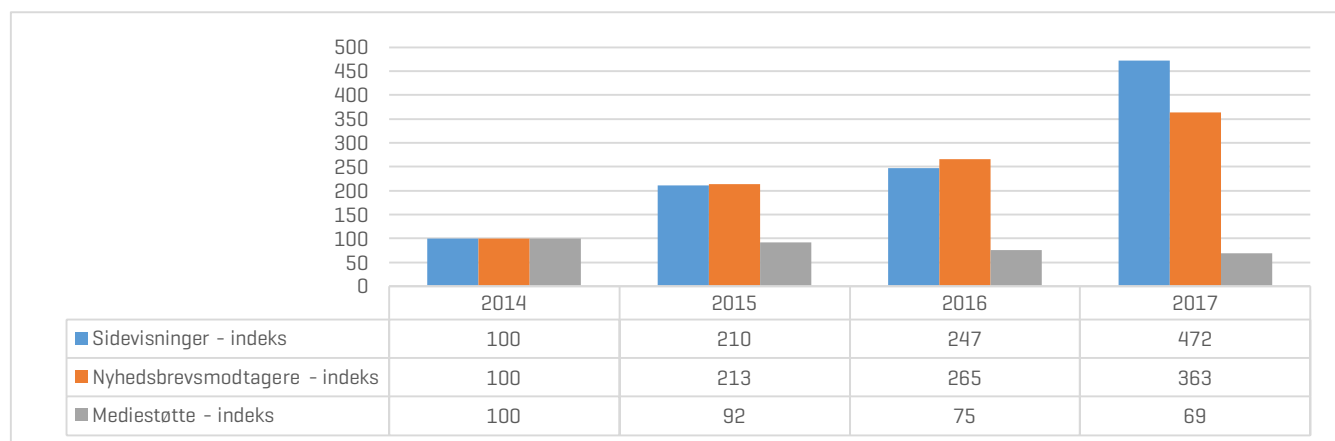
Stigende udbredelse og faldende støtteprocent

Altinget har de seneste år oplevet kraftig trafikvækst og øget udbredelse, blandt andet med det daglige, gratis nyhedsbrev om dansk og europæisk politik, som alle politisk interesserede har mulighed for at modtage gratis.

Tabellen nedenfor viser i faktiske tal udviklingen i Altingets trafik samt udbredelsen af Altingets daglige, gratis nyhedsbrev i antal daglige modtagere. Dette ses i forhold til mediestøtteprocenten, siden den nuværende lov om mediestøtte trådte i kraft 1. januar 2014. Søjlediagrammet viser samme udvikling, men i indekstal med 2014 som basisår.

Der er alene anført støtteprocenten fra den såkaldte *Supplementspulje for fritstående netmedier*, der siden lovens ikrafttrædelse har haft et loft på 6 mio. kr. til deling mellem alle fritstående netmedier. Dette til trods for, at de i perioden er vokset kraftigt hver især og i samlet antal, heraf den faldende støtteprocent, som tabel og diagram illustrerer.

	Sidevisninger	Nyhedsbrevsmodtagere	Mediestøtteprocent
2014	5.090.260	18.880	23 %
2015	10.705.982	40.200	21 %
2016	12.561.362	50.060	17 %
2017	24.008.845	68.504	16 %
2018*			12 %

*Støtte for 2018 er ikke endeligt fordelt. Støtteprocenten er derfor beregnet på baggrund af den foreløbige fordeling og under forudsætning af, at eventuelle klager ikke får medhold og dermed del i Supplementspuljen.